

Titel Jordskredsvalg 1973 (24 timer vi aldrig glemmer)

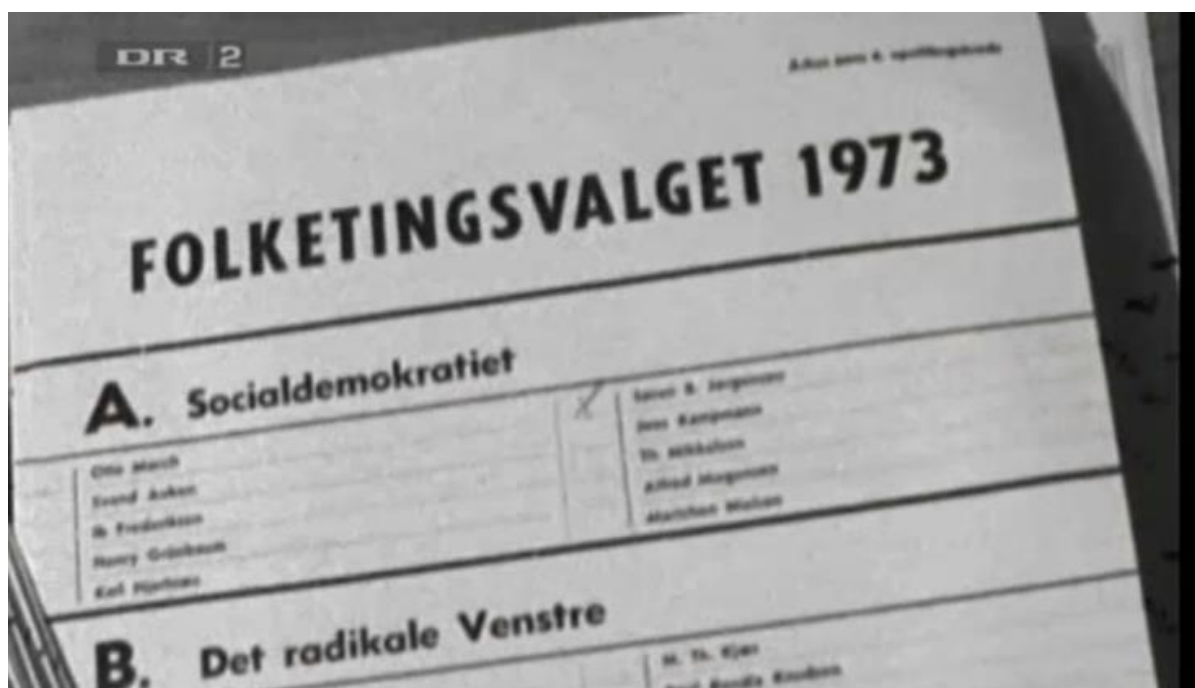
Tema: Folketingsvalg 2015

Fag: Samfundsfag

Målgruppe: Gymnasiale uddannelser

DR2, 01.11.2009, 50 min.

Den 4. december 1973 skal danskerne til valg. En advokat med en trækprocent på nul og en socialdemokrat, der stifter et nyt parti, bliver hovedpersoner i det folketingsvalg, der senere bliver døbt jordskredsvalget. De gamle etablerede partier udfordres af to nye, Fremskridtspartiet og Centrumdemokratiet, og Mogens Glistrup og Erhard Jakobsen bliver valgets helt store vindere. Antallet af partier i Folketinget øges fra fem til ti og en tredjedel af folketingets medlemmer skiftes ud efter valget. Dansk politik er for evigt forandret

Billedet er fra tv-udsendelsen.

Faglig relevans / kompetenceområder

Samfundsfag A stx:

Politik

- politiske grundholdninger, herunder konservatisme, liberalisme og socialisme, politiske skillelinjer og vælgeradfærd
- magt- og demokratiopfattelser nationalt, regionalt og globalt, herunder betydningen af retssystemet

Økonomi

- velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilt samfund
- økonomiske styringsprincipper, herunder bæredygtig udvikling
- makroøkonomiske sammenhænge, multiplikatorvirkning, målkonflikter og styring nationalt, regionalt

Samfundsfag B stx:

Politik

- politiske grundholdninger, herunder konservatisme, liberalisme og socialisme
- demokratiopfattelser, herunder betydningen af retssystemet
- magtbegreber

Historie A stx:

Faglige mål:

- redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og verdenshistorie, herunder sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling
- formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid
- forklare samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper

2.2. Kernestof

Historiefagets kernestof er centrale begivenheder, perioder og udviklingslinjer i såvel Danmarks historie som verdenshistorie med særlig vægt på Europas historie.

- ideologernes kamp
- velfærdsstaten

Ideer til undervisningen**Samfundsfag:**

Jordskredsvalget betød et opgør med det klassiske politiske billede, hvor først og fremmest de fire gamle partier - Socialdemokratiet, De Radikale, De Konservative og Venstre - havde domineret. Endvidere kom folkeafstemningen om dansk EF-medlemskab i 1972, som trods et relativt sikkert 'ja' afslørede flere brudflader mellem de politiske partier og deres vælgere og gav grobund for en række alternative politiske bevægelser.

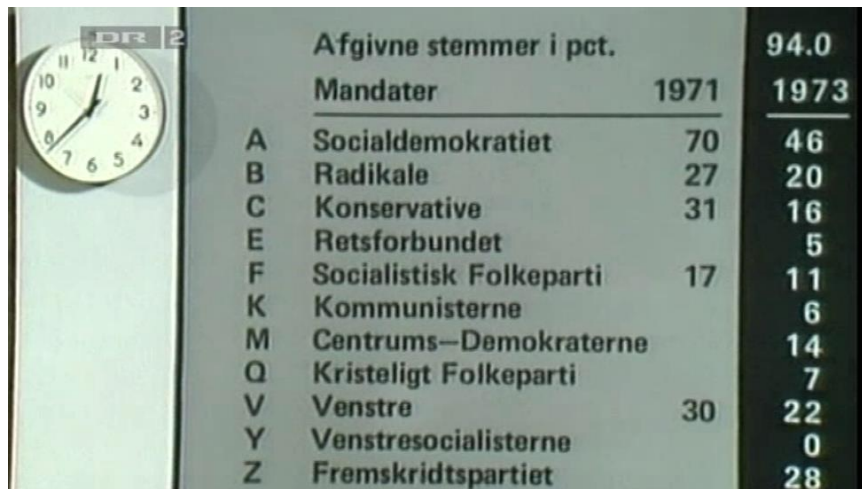
Udsendelsen lægger op til at arbejde med centrale begreber og teorier om vælgeradfærd, og giver eleverne et indtryk af retorikken og nuancerne i den politiske debat, som den udspillede sig i 1970'ernes Danmark op til et folketingsvalg. Det er oplagt at arbejde med politiske grundholdninger, klassiske ideologier og højre-venstre skalaen som udgangspunkt for elevernes forståelse af de danske partiers placering, forskelligheder og ligheder. Herunder en analyse og sammenligning af de politiske ideologiers betydning dengang og nu i dansk politik. Man kan se på hvilken betydning Jordskredsvalget har haft på dansk politik siden hen?

Jordskredsvalget gjorde, at partierne ikke længere kunne bero sig på deres kernevælgere, men der måtte kæmpes for dem. Samtidig gav jordskredsvalget et billede af fremtidens politiske sammensætning i folketinget, da samarbejdet partierne imellem blev mere flydende, og ikke var domineret af store partier i samme grad som tidligere. Man kan analysere de enkelte partiers politiske grundholdninger i forhold til værdipolitiske og fordelingspolitiske emner og diskutere hvordan samfundsmæssige ændringer indenrigs- som udenrigspolitisk har betydning for de politiske skillelinjer.

Historie:

I historie kan udsendelsen indgå i forløb omkring centrale begivenheder i Danmarks historie, f. eks. med fokuspunkt omkring Danmarks indtræden i EF set ud fra et nationalt/europæisk perspektiv. Eleverne kan arbejde med historiske problemstillinger omkring Danmarks indtræden i EF dengang og relatere disse til Danmarks medlemskab af EU i dag samt forklare de samfundsmæssige forandringer medlemskabet har medført.

Man kan også vælge at fokusere på Energifikrisen i 1973, som var et vendepunkt i det danske samfund fra høj vækst (højkonjunktur) til lav vækst og arbejdsløshed (lavkonjunktur).

Afgivne stemmer i pct.		94.0	
Mandater	1971	1973	
A	Socialdemokratiet	70	46
B	Radikale	27	20
C	Konservative	31	16
E	Retsforbundet		5
F	Socialistisk Folkeparti	17	11
K	Kommunisterne		6
M	Centrums--Demokraterne		14
Q	Kristeligt Folkeparti		7
V	Venstre	30	22
Y	Venstresocialisterne		0
Z	Fremskridtspartiet		28

Billedet er fra tv-udsendelsen.

Udsendelsen indgår i materialesættet "Folketingsvalg 2015".